

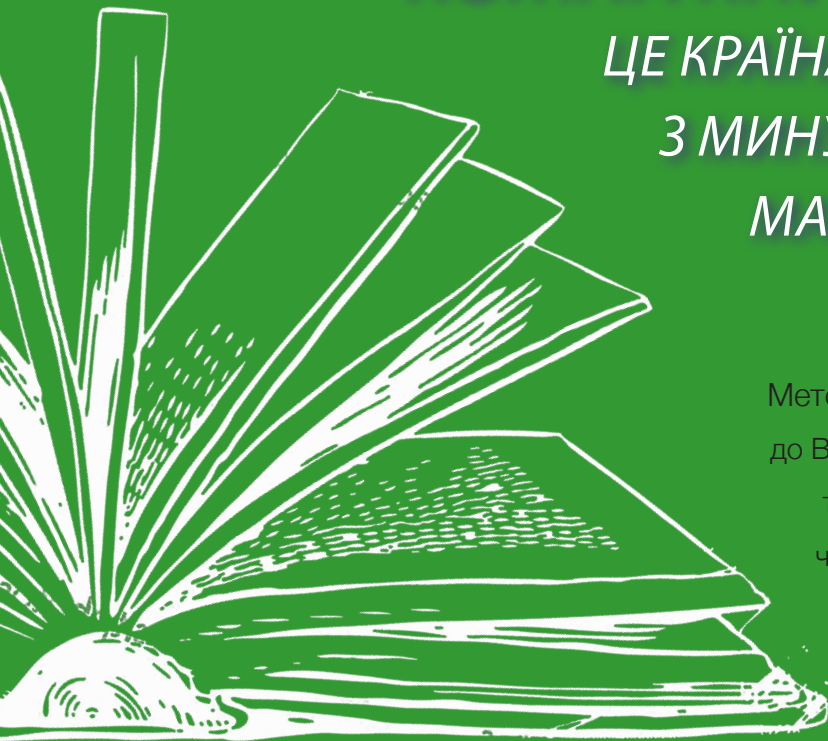
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

З КНИГОЮ У МАЙБУТНЄ!

КОЖНА КНИГА — ЦЕ КРАЇНА Й ЧАС. З МИНУЛОГО В МАЙБУТНЄ ЧАС

Методичні поради
до Всеукраїнського
тижня дитячого
читання — 2020

Київ — 2020

Міністерство культури, молоді та спорту України
Національна бібліотека України для дітей

КОЖНА КНИГА — ЦЕ КРАЇНА Й ЧАС. З МИНУЛОГО В МАЙБУТНЄ ЧАС

Методичні поради до Всеукраїнського
тижня дитячого читання — 2020

Київ – 2020

УДК 027.625:028

К 58

Відповідальна за випуск Гордієнко А.І.

Матеріал підготувала Осадча Ю.В.

Літературний редактор Кійко Н.М.

«Кожна книга — це країна й час. З минулого в майбутнє час»:

метод. поради до Всеукр. тижня дит. читання / НБУ для дітей; матеріал підгот. Ю. В. Осадча. — Київ, 2020. — 26 с.

Методичні поради адресовані працівникам дитячих і шкільних бібліотек на допомогу в проведенні Всеукраїнського тижня дитячого читання 2020 року. У додатках подано розробки заходів, що сприятимуть популяризації книги і читання для дітей, а також список допоміжної літератури.

Наприкінці березня у бібліотеках для дітей настає гаряча пора – Тиждень дитячого читання – урочисте свято, зустрічі з письменниками, художниками і видавцями, феєрверк різноманітних книжкових розваг, змагання у конкурсах юних читачів. Усе спрямоване на те, щоб дитина і книга знайшли одне одного. Весняні канікули у дитячій бібліотеці є, по суті, святом Нового книжкового року – пора, коли підбиваються підсумки минулого і окреслюються плани на майбутнє. Звісно, літературні календарі не лежать осторонь, адже сім весняних днів – це добрий привід пригадати усіх ювілярів року.

2020 рік багатий на ювілярів – письменників дитячих книжок, серед яких Всеволод Нестайко та Леся Воронина, Анне-Катрін Вестлі та Яків Грім, Сергій Дяченко та Джаклін Вілсон, Рей Бредбері та Антуан Сент-Екзюпері, Марк Твен та Ганс-Христіан Андерсен... Радимо оформити книжкову виставку для сімейного читання «Літ-Рік!», у якій об'єднуватимуться усі ювіляри, і яка може демонструватися протягом усього року. За допомогою веселої вікторини, запитання якої стосуватимуться творчості письменників на будь-який вік і смак, можна перевірити знання батьків і малюків, тим самим сприяти популяризації сімейного читання і спілкування.

Цьогоріч Всеволод Нестайко відзначав би 90 років. Радимо запропонувати читачам пройти квест «Дитинство = друзі+пригоди+казки: дивосвіт Всеволода Нестайка» (додаток 2). Паралельно варто оформити виставку творів письменника. Захід розрахований на молодший і середній шкільний вік.

Кожен народ має своїх дитячих письменників: Всеволод Нестайко в Україні, Астрід Ліндрен у Швеції, Ганс Христіан Андерсен у Данії, Анне-Катрін Вестлі у Норвегії. Авторці серії книг про багатодітну родину Анне-Катрін у лютому 2020 року виповниться 100 років з дня народження. Було б добре коротко ознайомити учнів 1-4 класів із життям і творчістю письменниці під час літературної зустрічі «Бабуся із Норвегії... та мільйони її онуків» (доречним буде виконання пісень або танцювальних номерів, особливо, у ході дитячого свята) (додаток 3). Завдяки презентації «У країні Грім-Ландії» читачі-учні 1-4 класів поринуть у світ казок братів Грім, дізнаються про біографію та історичну епоху, у якій жили і творили великі німецькі казкарі, про художників, які створювали ілюстрації до казкових творів, і звичайно ж, про екранізацію казок. Для читачів-учнів 5-6 класів рекомендуємо провести тематичні презентації: «Ці дивні, дивні діти» за творами Джеймса Баррі, Антуана Сент-Екзюпері та Рея Бредбері, а також «Як і з ким говорять безсловесні» за книгами письменників-аніمالістів Джеральда Даррела, Анни Сьюел та

Ернеста Сетона-Томпсона; для читачів-учнів 8-9 класів — «Паралельні світи: фантастика і реальність» за книгами Айзека Азімова та братів Стругацьких.

Проведення літературної гри «Поле чудес» під назвою «Україна поетична» для читачів-учнів 8-9 класів (додаток 4) вимагає досить серйозної підготовки, а саме: ознайомлення із життям та творчістю поетів-ювілярів 2020 року Ліни Костенко, Василя Симоненка, Бориса Олійника, Дмитра Білоуса та Максима Рильського. Розробку гри можуть використати вчителі української мови та літератури.

У фіналі тижня радимо провести серед читачів конкурс бук-трейлерів «Моя улюблена книга» і флешмоб «Читаю щотижня, читаю щодня — читаю щороку!».

Останніми роками дитячі бібліотеки змушені виборювати своє місце у сучасному світі, який стрімко розвивається. Більшість захоплюється інноваційними технологіями у створенні власної ніші у віртуальному світі, та за пошуками засобів варто пам'ятати про головну місію бібліотеки для дітей — читання. Тиждень дитячого читання — це добра нагода нагадати про це читачам та й нечитачам, дітям і дорослим та й самим бібліотекарям.

ЛІТ-РІК!

Книжкова виставка письменників-ювілярів
для сімейного читання

І. У снігах, неначе у пелюшках: ті, що народилися взимку

...Добре вибивай подушки,
щоб пір'я летіло, –
тоді на світі йтиме сніг,
бо я ж пані Метелиця.
Грім Я. і В., «Пані Метелиця»

1 січня

Кирпа Г. Тринадцятий місяць у році : повість / Г. Кирпа ; передм. В. Шкляр ; обкл. Н. Пастушенко. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. — 222, [1] с. : іл.

2 січня — 100 років Айзеку Азімову

Азімов А. Друга фундація : роман / А. Азімов ; пер. з англ. Р. Клочка ; дизайнер обкл. А. Прокопенко. — 2-е вид. — Харків : Клуб сімей. дозвілля, 2018. — 220, [1] с.

4 січня — 235 років Якобу Грімму

Грім Я. Казки братів Грімм / Я. Грімм, В. Грімм ; обрані та проіл. Л. Цвергер ; пер. М. Криховецька. — Київ : Nebo BookLab Publishing, 2019. — 95 с. : іл.

25 січня — 395 років Марусі Чурай

Ручай Ганна. Маруся Чурай і я : оповід. про життя Марусі Чурай / Ручай, Ганна ; іл. І. Гречаної. — Київ : Зелений Пес : Гамазин, 2016. — 47 с. : іл. — (12 балів. Історія України).

30 січня — 90 років Всеволоду Нестайку

Нестайко В. Дивовижні пригоди незвичайної принцеси : повість-казка / В. Нестайко; худож. О. Воронкова. — 2-е вид. — Київ : Країна Мрій, 2010. — 47 с. : іл.

4 лютого — 200 років Божени Нємцової

Нємцова Б. Казки / Б. Нємцова ; пер. з чес., упоряд. А. Багмут; худож. оформ. Ж. Присяжної. — Київ : Голов. спеціалізов. редакція л-ри мовами націон. меншин України, 2002. — 135 с. : іл.

15 лютого — 100 років Анне-Катріне Вестлі

Вестлі А.-К. Восьмеро дітей, тато, мама і вантажівка = Atte sma, to store og en lastebil ; Mormor og de atte ungene i skogen : повісті / А.-К. Вестлі ; пер. з норвез. Н. Іваничук ; іл. Н. Кучеренко, В. Анікіна. — Київ : Рідна мова, 2016. — 308, [3] с. : іл. — (Весела компанія).

II. Весняні паростки

І засміялась провесінь: — Пора!...
Л. Костенко

19 березня — 90 років Ліні Костенко

Костенко Л. Триста поезій : вибране / Л. Костенко ; упоряд. О. Пахльовська, І. Малкович. — Вид. 12-е. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. — 415 с. : 1 портр. — (Українська Поетична Антологія).

20 березня — 60 років Марині Аромштам

Аромштам М. Коли відпочивають янголи : повість / М. Аромштам ; пер. з рос. І. Андрусяка ; іл. на обкл. І. Донця та М. Щетинської. — Київ : Грані-Т, 2011. — 223 с. : іл.

21 березня — 65 років Лесі Воронині

Воронина Л. Пригоди голубого папуги / Л. Воронина ; мал. К. Штанко. — Київ : Знання, 2018. — 55, [1] с. : іл.

23 квітня — 100 років Григорію Тютюннику

Тютюнник Г. Вир : роман / Г. Тютюнник, передм. Т. М. Панасенко. — Харків : Будинок Друку, 2013. — 544 с.

24 квітня — 100 років Дмитру Білоусу

Білоус Д. Диво калинове; Чари барвінкові : вірші / Д. Білоус ; худож. О. Кошель. — Київ: Веселка, 1994. — 208 с. : 1 портр. — (Шкільна бібліотека).

29 квітня — 145 років Рафаелю Сабатіні

Сабатіні Р. Пригоди капітана Блада = Captain Blood ; The Cronicles of captain Blood : романи : Одиссея капітана Блада ; Хроніка капітана Блада / Р. Сабатіні ; вступ. ст. А. Саруханян ; іл. В. Чуйкова ; пер. з англ. П. Мовчана, М. Дмитренка. — Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2017. — 494, [1] с. : іл., [1] портр. — (Світовид : бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах. Серія 3. Література 20 століття).

12 травня — 75 років Гаугену Турмуду

Турмуд Г. Цепелін = Zerpelin : Повість / Г. Турмуд ; пер. з норвез. Г. Кирпа; худож. К. Гриньов. — Київ : Юніверс, 2006. — 125 с. : іл. — (Лауреати Андерсенівської премії).

III. Найкращий час — це літо!

Кульбабове вино... У самих цих
словах учувався смак літа.
Те вино й було спіймане і
закорковане в пляшках літо.
Р. Бредбері, «Кульбабове вино»

17 червня — 75 років Ігорю Січовику

Січовик І. Хто кричить кукуріку? / І. Січовик ; намал. О. Варкач. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2011. — 13 с. : іл.

11 липня — 80 років Яремі Гояну

Гоян Я. Воскреснемо! : есе / Гоян, Ярема Петрович ; іл. В. І. Касіяна. — Київ : Веселка, 2000. — 335 с. : іл.

3 серпня — 110 років Дональду Біссету

Біссет Д. Бесіди з тигром / Біссет, Дональд ; худож. Н. Казакова ; оброб. іл. Т. Лев. — Київ : Преса України, 2019. — 31, [1] с. : іл.

22 серпня — 100 років Рею Дугласу Бредбері

Бредбері Р. Д. Найкращий із часів : повість та оповід. / Р. Д. Бредбері, Рей Дуглас ; Худож. В. Пінігін; пер. з англ. В. Митрофанов. — Київ : Молодь, 1987. — 263 с. : іл.

28 серпня — 95 років Аркадію Стругацькому

Стругацький А. Малюк; Пікнік на узбіччі; Хлопець із пекла : повісті / А. Стругацький, Б. Стругацький; пер. з рос. А. Сагана ; вступ. сл. Г. Осадко; за заг. ред. Б. Щавурського. — Тернопіль : Навч. кн.-Богдан ; Київ : Веселка, 2007. — 365 с. — (Світовид : бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах. Серія 3. Література 20 ст.).

IV. Осінній щедрий плід

Іду по дощу
І гадки не маю,
Стиха свищу
Або пісню співаю.
Д. Родарі

1 вересня — 145 років Едгару Берроузу

Берроуз Е. Тарзан : Романи та його звірі; Тарзанів син / Е. Берроуз; пер. з англ. Ю. Покальчука, О. Покальчука; іл. С. Артюшенка. — Тернопіль : Навч. кн.-Богдан ; Київ : Веселка, 2007. — 365 с. : іл., табл. — (Світовид : бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах. Серія 3. Література 20 століття).

15 вересня — 130 років Агаті Крісті

Крісті А. Свідок обвинувачення та інші історії / А. Крісті ; пер. з англ. Н. Хаєцької ; передм. С. Фелпс ; дизайн обкл. CreaLab. — Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018. — 282, [1] с. : іл.

29 вересня — 175 років Івану Карпенко-Карому

Невідомий Іван Тобілевич (Карпенко-Карий): листи, п'єси / Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України ; Кіровоград. націон. техн. ун-т ; упоряд., вступ. ст. та комент. С. Бронза ; обкл. І. Шалюта. — Вид. 2-е, переробл. та допов. — Кіровоград : Імекс, 2012. — 575 с. : фотогр.

23 жовтня — 100 років Джанні Родарі

Родарі Д. Велика книга казок = Fiale lunghe un sorriso venti piu una / Д. Родарі ; худож. В. Челак. — Київ : Махаон-Україна, 2011. — 303 с. : іл.

30 листопада — 185 років Марк Твену

Твен Марк. Пригоди Тома Сойєра : (нова ред. пер.) / Марк Твен ; пер. Ю. Корецького ; іл. Ж. Мусієнко ; стиль обкл. В. Єрко, Г. Букша. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. — 268, [1] с. : іл. — (Книги, які здолали час).

V. ... І знову зима...

Грудень рік кінчає, зиму починає.
(Прислів'я)

14 грудня — 180 років Михайлу Старицькому

Старицький М. За двома зайцями : комедія з міщан. побиту / М. Старицький. — Київ : Молодь, 1996. — 95 с. — (Бібліотека художніх творів для підлітків та юнацтва «Джерело»).

17 грудня — 75 років Джаклін Вілсон

Вілсон Д. Моя мама Трейсі Бікер : повість / Вілсон, Джаклін ; пер. В. Чернишенка ; іл. Г. Осадко ; обкл. Р. Крамара. — Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2018. — 428, [3] с. : іл. — (Дівчатка Джаклін).

16 грудня — 245 років Джейн Остін

Остін Д. Гордість та упередження : роман / Д. Остін ; пер. з англ. Г. Лелів. — Київ : Знання, 2018. — 335 с. — (Класна література. 2018, № 7).

30 грудня — 155 років Ред'яру Кіплінгу

Кіплінг Р. Книга Джунглів / Р. Кіплінг ; пер. Д. Щербина ; іл. К. Ґребан. — Київ : Nebo BookLab Publishing, 2019. — 237, [2] с. : іл. — (Бібліотека пригод).

ГРА «КНИЖКОВА ВГАДАЙКА»

Обладнання. Поле для гри (кольори: для першого і п'ятого розділу – бірюзовий; для другого – зелений; для третього – червоний; для четвертого – жовтий).

Умови. Читач навмання називає число (від 1 до 28) і відповідає на питання. Оскільки на виставці представлена література для різних вікових категорій, то учасники гри можуть допомагати одне одному. Виграє той, хто вірно відповість більше ніж на 3 питання.

20	13	17	11
5	24	10	27
1	6	8	19
2	7	16	25
3	9	23	26
4	12	21	28
14	15	18	22

1. Батьківщина Айзека Азімова – це ... (**США**; Великобританія; Мексика).
2. Головну героїню повісті Марини Аромштам «Коли відпочивають янголи» звать ... (**Аліса**; **Аліна**; Алла).
3. Едгар Берроуз написав ... романів про Тарзана. (5; **26**; 38).
4. Книги Дмитра Білоуса «Диво калинове» і «Чари барвінкові» розповідають про... (калину і барвінок як символ України; українські народні казки; **українську мову**).
5. Англійський дитячий письменник Дональд Біссет був... (актором, режисером; художником; **усі варіанти вірні**).
6. Дія повісті Рея Бредбері «Кульбабове вино» відбувається... (на Марсі; у **Грінтауні**; у Нью-Йорку).
7. Імена дітей у повісті Анне-Катрін Вестлі «Восьмеро дітей, тато, мама і вантажівка» розпочинаються на літеру... (**Д**; **К**; **М**).
8. Героями книг Жаклін Вілсон є... (малюки; **дівчата-підлітки**; хлопці-підлітки).
9. Леся Воронина написала книги про ... (Русалоньку із 6В; Руду Ворону; **Таємне товариство боягузів і брехунів**).
10. Книга Ярема Гояна «Воскреснемо!» — це ... (**публіцистика**; мемуари; вірші).

-
11. Книга, яку видали брати Якоб і Вільгельм Грімм, мала назву... («Казки та історії», **«Дитячі та сімейні казки»**, «Казки Матусі Гуски»).
 12. Друга частина псевдоніма Івана Карпенка-Карого — це ... (дівоче прізвище його матері; **прізвище героя п'єси Т. Шевченка «Назар Стодоля»?**)
 13. Галина Кирпа — ... (поет; прозаїк; **поет, прозаїк і перекладач**).
 14. Батьківщиною творчості Редьяра Кіплінга стала... (Індія; Шотландія; Китай).
 15. Твори Ліни Костенко «Маруся Чурай» і «Берестечко» — це ... (вірші; поеми; історичні романи у віршах).
 16. Агата Крісті відома як автор... (детективів; жіночих романів; романів жахів).
 17. Трилогія Всеволода Нестайка «Тореадори з Васюківки» ... (отримала премію Лесі Українки; отримала Шевченківську премію; **внесена до Почесного списку Андерсена**).
 18. Батьківщиною Божени Нємцової є... (Польща; Угорщина; **Чехія**).
 19. Головну героїню роману Джеймс Остін «Гордість та упередження» звали... (**Елізабет**; Мері; Анна).
 20. Герой Джанні Родарі, який мав надприродно гучний голос, — це ... (Цибуліно; **Джельсоміно**; Франческо).
 21. Герой Рафаеля Сабатіні капітан Пітер Блад був також... (**лікарем**; клерком; купцем).
 22. Вірш Ігора Січовика (вставити слово):
 Іла Катя паляницю,
 Пригостила нею кицю.
 Киця бігає по хаті:
 — Чим же я віддячу Каті?
 Як стемніло, киця в ліжку
 Принесла Катрусі... (Книжку; горішка; **мишку**).
 23. Режисер фільму «За двома зайцями» за однойменною комедією Михайла Старицького — ... (Леонід Осика; Сергій Параджанов; **Віктор Іванов**).
 24. Перша книга братів-фантастів Аркадія і Бориса Стругацьких — ... («**Країна Багряних Хмар**»; «Малюк»; «Важко бути богом»).
 25. Найулюбленишим своїм твором Марк Твен вважав роман... («Пригоди Тома Соєра», «**Пригоди Гекльберрі Фінна**», «Янкі при дворі короля Артура»).
 26. Батьківщина Гаугена Турмуда — це ... (Данія; **Норвегія**; Швеція).
 27. Григорій Тютюнник є автором ... (роману «**Вир**», повісті «Климок», новели «Три зозулі з поклоном»).
 28. Маруся Чурай є автором пісні... («Ніч яка місячна»; «**Засвистали козаченьки**», «Іхав козак за Дунай»).

ДИТИНСТВО = ПРИГОДИ + ДРУЗИ + КАЗКИ

*Для читачів молодшого і середнього шкільного віку
за творами В. Нестайка*

Умови. У квесті беруть участь три групи учасників по 5-6 чоловік. У ході гри вони повинні відповісти на запитання на маршруті. За вірну відповідь команда отримує у закритому конверті уривок із твору Всеволода Нестайка. Виграє та команда, яка першою складе фрагменти в одне ціле і назве твір. Запитання ставиться одразу трьома командам. Команда, яка першою вірно відповіла на три питання, отримує категорію «А» і має право слідувати маршрутом у першу чергу. Відповідно, команда, яка опинилася на другому місці, отримує категорію «Б» і вирушає наступною. Третя команда отримує після всіх категорію «В». Визначення категорій відбувається після кожного етапу квесту.

Обладнання. Виставка книжок В. Нестайка на старті, стрілки, які показують напрям між пунктами (завданнями), ілюстрації до творів, якими можна прикрасити маршрут, конверти із завданнями та фрагментами творів.

Бліц-старт

Вставити слово у назву.

«... серед ночі» (*Сонце*)

«Пригоди Грицька... » (*Половинки*)

«Чарівне дзеркальце, або... з Країни Сонячних Зайчиків» (*Незнайомка*)

«... з Васюківки» (*Тореадори*)

«... Іванна» (*Принцеса*)

«Загадковий... » (*Яшка*)

«В ... Місячних Зайчиків» (*Країні*)

«... з обманом» (*Одиниця*)

Етап перший. Таємнича стрічка

Команди отримують паперову стрічку, де у довільному порядку розташовані слова із назв творів Всеволода Нестайка. Завдання: як-найшвидше скласти назви.

Для 1-ої команди:

ЧАРІВНЕ —КАЗКОВІ — ДЗЕРКАЛЬЦЕ — ВЕСЕЛЕСИК — І — ЛІСЕЮ — АБО — ПРИГОДИ — НЕЗНАЙОМКА — ТАЄМНИЦІ — З — КРАЇНИ — ЖАРТ-ПТИЦЯ — ЧАРІВНІ — СОНЯЧНИХ — ЗАЙЧИКІВ — ГРАЙЛИКА — ОЛЕКСІЙ — «КОНДОР» — ОКУЛЯРИ

(«Чарівне дзеркальце, або Незнайомка з Країни Сонячих Зайчиків», «Олексій, Веселесик і Жарт-птиця», «Казкові пригоди Грайлика», «Таємниці лісею «Кондор», «Чарівні окуляри»)

Для 2-ої команди:

ПРИГОДИ — СТАРОГО — В — ПОЛОВИНКИ — СКРИНЬКА — З — СЕКРЕТОМ — АБО — ПРИГОДИ — ТАЄМНИЦІ — КВАРТИРИ — ЗАЙЧИКІВ — З — КРАЇНИ — НОМЕР — КЛОУНА — П'ЯТІРКА — КОЗЕНЯТ — ГРИЦЬКА — СІМ — ХВОСТИКОМ — СОНЯЧНИХ — ЗАГАДКА — БЛИЗНЯТ

(«Скринька з секретом, або Таємниці квартири номер сім», «В Країні Сонячних Зайчиків», «Пригоди Грицька Половинки», «Загадка старого клоуна», «П'ятірка з хвостиком», «Пригоди близнят-козенят»)

Для 3-ої команди:

З — НЕЗВИЧАЙНІ — ПРИГОДИ — КРАЇНИ — ТОРЕАДОРИ — В — ЛІСОВІЙ — В — ЗАЙЧИКІВ — ПРИГОДИ — ШКОЛІ — ОБМАНОМ — ВІТІ — З — ВАСЮКІВКИ — МІСЯЧНИХ — ТАЄМНИЦЯ — ЗАЙЧИКА — ОДИНИЦЯ — ЧОРЛІ — ЖУРАВЛИКА

(«Незвичайні пригоди в лісовій школі», «Тореадори з Васюківки», «В Країні Місячних Зайчиків», «Таємниця Віті Зайчика», «Одиниця з обманом», «Чудеса в Гарбузях», «Пригоди журавлика»)

Етап другий. Нестайківська географія. Не менше трьох!

Відповісти на питання.

Дія яких творів Всеволода Нестайка відбувається у Києві? («Одиниця з обманом», «П'ятірка з хвостиком», «Незнайомець із тринадцятої квартири», «Загадка старого клоуна», «Скринька з секретом», «Таємниця Віті Зайчика», «Дивовижні події в 6 «Б»).

Які казкові країни відкрив Всеволод Нестайко? (*Ластовинія, Хуліганія, Країна Сонячних Зайчиків, Країна Місячних Зайчиків, Королівство Глупої Ночі, Зландія, Добряндія, Страхолюндія*).

Які села «наніс» на літературну карту Всеволод Нестайко? (*Васюківка, Піски, Дідівщина, Яблунівка, Гарбузяни, Капустяни*).

Етап третій. Бюро знахідок

Номер питання-«речі» виймається навмання із скриньки. На кожную команду — по три питання.

Кому належали наступні речі?

1. Дамський капелюшок і килимок, на якому зображені троє цуценят? (*Яві і Павлуші із трилогії «Тореадори з Васюківки»*)
2. Чорний плащ? (*Пану Мороку із трилогії «В Країні Сонячних Зайчиків»*)
3. Дзеркальце під обгорткою підручника з математики? (*Незнайомці із твору «Чарівне дзеркальце, або Незнайомка з Країни Сонячних Зайчиків»*)
4. Зілля, яке викликає сміх? (*Скомороху Терешці Губі із роману «Загадка старого клоуна»*)
5. Золотий тромбон? (*Учителю музики Бегемоту Гіпопотамовичу із книги «Незвичайні пригоди в лісовій школі»*)
6. Годинник марки «Салют»? (*Актору Олегу Івановичу із повісті «Незнайомець із тринадцятої квартири, або Злодії шукають потерпілого»*)
7. Пристрій, зроблений із підзорної труби та фотоапарата? (*Хлопцю на прізвище Чайник із книги «Пригоди Грицька Половинки»*).
8. Засушена жаб'яча лапка? (*Сашку Циганові, Марусику і Журавлю із повісті «Чарівний талісман»*)
9. Апельсинові зернята, почорніла суха бананова шкуринка, синє пластмасове коліщатко від поламаної іграшки й обгортка від шоколадки. (*Віті із повісті «Таємниця Віті Зайчика»*)

Етап четвертий. «П'ятірка з хвостиком»

Назвати за п'ять хвилин якомога більше героїв Всеволода Нестайка.

Етап п'ятий. Пригоди на маршруті

Розшифрувати і розташувати події творів Всеволода Нестайка у хронологічному порядку. Команда отримує свій маршрут згідно категорії.

«Тореадори з Васюківки» (категорія «А»)

1. «Атомна бомба на транзисторах» — не бомба, а глобулус!
2. Два тореадори проти однієї корови!
3. Прем'єра: особиста поразка у загальному тріумфі!
4. Подвиги під час стихійного лиха.
5. Робінзон Кукурузо (а не Крузо!) на безлюдному острові Переекзаменовки.
6. Опівночі у Лаврі...
7. Увага! Знімаємо! Мотор!
8. Весілля. Україна плюс Грузія.
9. «Цар». Він же — незнайомець із тринадцятої квартири.
10. Наукова сенсація! Вперше в історії людства зафіксовано на фотоплівку привид!

(2, 1, 5, 9, 6, 7, 3, 10, 4, 8)

«Незвичайні пригоди в лісовій школі» (категорія «Б»)

1. Оголошення: Хто знайшов у лісі портфеля, віддайте, будь ласка, Косі Вуханю.
2. Якщо ти не викрадеш з годинника каліщатко, залишишся без фоста!»
3. Батько знаходить сина!
4. Контакт з інопланетянами.
5. Роль музики у боротьбі із злочинністю.
6. Сонячний Зайчик Терентій в пошуках козака Морозенка!
7. Реклама: відкриття школи на Великій Лісовій Галявині!
8. Масовий психоз у класі: усі мляві та плаксиві.
9. «Це я! Це я! Це витівка моя!»
10. Псуються геть усі продукти!
11. Граючись, перемагаємо!

(7, 1, 5, 8, 11, 2, 3, 4, 9, 10, 6)

«Чарівне дзеркальце, або Незнайомка з Країни Сонячних Зайчиків!» (категорія В)

1. З'являється сонячний зайчик Терентій.
2. Двобій між світлом і темрявою.
3. Перший випадок порушення кордону в Зландії.
4. Несподіване перетворення. Хто такі класні чарівники?
5. «Валеро! Зазирни в дзеркальце!»
6. «Ніколи б не подумав, що ти на таке здатний... Пробач, Васю!»
7. Тролейбус незвичайний, а пасажери неприємні й загадкові.

8. У ліс — за їжаком! Де Валера?
 9. «Що я Валериним батькам скажу, дідові? Що? «Ваш син і онук перетворився на Кошція Безсмертного за власним бажанням?»
 10. «Сховай дзеркальце. Воно тобі ще знадобиться».
- (8, 7, 10, 1, 2, 6, 5, 2, 4)

Етап шостий. Конкурс знавців

Команди по черзі відповідають на два запитання стосовно біографії В. Нестайка.

Якому герою Всеволод Нестайко подарував своє ім'я?

(**Клоун Чак із роману «Загадки старого клоуна»**, діду Маноцівнику із казки «В Країні Сонячних Зайчиків», академіку Іваницькому із повісті «Дивовижні пригоди у 6 «Б»)

Яке оповідання письменника розповідає про його дитинство в окупованому Києві?

(«Усмішка тьоті Кльоми», «**Вітька**», «Злочин» Жори Горобейка).

Яку книгу вперше видав Всеволод Нестайко? («Супутник Ліра-3», «**Шурка і Шурко**», «Це було в Києві»).

Із якого оповідання виросла трилогія «Тореадори з Васюківки»? («Таємниця старого склепу», «**Пригоди в кукурузі**», «Синє ведмежа Гришка»).

Яку відзнаку отримав Всеволод Нестайко за «Тореадорів з Васюківки»? (Премію Лесі Українки; Шевченківську премію; **занесення у Почесний список Г.-Х. Андерсена**).

За яку книгу письменник отримав літературну премію імені Лесі Українки? («Одиниця з обманом»; «В Країні Сонячних Зайчиків»; «**Дивовижні пригоди в лісовій школі**»).

Яка книга письменника стала останньою? («**Принцеса Іванна**»; «Чарівні окуляри», «Чорлі»).

Фінал

Виграє та команда, яка першою склала в одне ціле фрагмент твору В. Нестайка.

БАБУСЯ ІЗ НОРВЕГІЇ... ТА МІЛЬЙОНИ ЇЇ ОНУКІВ

*Сценарій літературної зустрічі
до 100-річчя від дня народження Анни-Катрін Вестлі
для читачів-учнів 1-4 класів*

Дійові особи. Читач, Бібліотекар, Бабуся (Анне-Катрін Вестлі), Тато, Мама, Діти, серед яких Міна, Мунна, Марен, Сігурд (герої повісті «Восьмеро дітей, тато, мама і вантажівка»).

Читач (читає з екрану смартфона). «Сьогодні у бібліотеці відбудеться зустріч з унікальною бабусею, у якої мільйони онуків...» Цікаво...

На сцену виходить Бабуся.

Бабуся. Марен! Мартін! Марта! Де ви?

Вибігають діти.

Діти. Ми тут, бабусю!

Бабуся. А інші? Мадс! Мунна! Міллі!

Діти. І ми тут!

Бабуся. А де наші найменшенькі? Міна та малюк Мортен Мізинчик?

Міна. І ми тут!

Читач. Невже усі дітки ваші?

Бабуся (з гордістю). Звичайно, мої! Тільки не діти, а онуки... І насправді у мене їх дуже-дуже багато!

Читач. Скільки?

Бабуся. Не менше, ніж кілька мільйонів...

Читач. Не може бути!

Бібліотекар. Може! Сьогодні ми зустрічаємося із Анною-Катрін Вестлі — бабусею усіх норвезьких дітей! Якій, між іншим, у 2020 році виповнилося б 100 років!

На екрані висвічується портрет письменниці.

<https://infourok.ru/prezentaciya-po-vneklassnomu-chteniyu-klass-2771277.html>

Читач. Анне-Катрін Вестлі... Стривайте, це ж вона написала цілу купу книг про родину, де вісім дітей, ще й вантажівка?

Марен. Ще й такса Димарик!

Бібліотекар. Авжеж, у вас не сумно! Можна до вас зайти у гості?
Мунна. Звісно! Коли у нас був гість, то наш тато вигдавав ось що...

З'являється Тато і Мама.

Тато (Мама). Треба влаштувати дітям справжню дитячу вечірку. Хочеш побути сьогодні матросом? А я буду за шкіпера. (Дає морський кашкет). Одягай!

Мама. Але...

Тато. Виконуй наказ шкіпера!

Мама. Слухаюсь!

Входять діти і Сігурд у морському костюмчику.

Тато. Підіймайтеся скоріше! Корабель готовий до відплиття!

Діти одягають паперові матроські коміри.

Тато. Я — капітан! А це мій помічник! Чудово, що ти прийшов у морському костюмі. Матимемо тепер двох матросів. Підіймайтеся на борт! (Усі діти проходять дошкою). Мадсе, затай трап! А ти, Сігурде, вибери швартови.

Діти. Ой, як цікаво стало у нас у спальні! Дивіться – штурвал! І вітрило попід стелею! Попереду риф — вліво кермо!

Мама. Вечеря на камбузі. Хто бажає – прошу!

Сігурд. Ой, як у вас весело!

Читач. Справді, дуже весело... Певно, сама Анне-Катрін Вестлі зростала у такій великій родині.

Бібліотекар. А спитаймо про це її онуків!

Діти (по черзі). Наша норвезька бабуся народилася 100 років тому. Вестлі — це прізвище її чоловіка, який ілюстрував її книги.

На екрані висвічується малюнок

http://flibustahezeous3.onion/i/39/196539/i_003.png

Анне-Катрін Вестлі працювала на радіо, брала участь у комедійному серіалі для дітей, записувала аудиокниги. На початку 50-х років норвезькі діти слухали по радіо її веселі оповідання про малюка Уле-Олександра, і настільки полюбили веселого і кмітливого героя, що вже не бажали з ним розлучатися. Так у 1953 році вийшла перша книга про Уле-Олександра, з якої почався перший книжковий серіал письменниці. А найвідоміша книга «Восьмеро дітей, тато, мама і вантажівка» перша із знаменитої серії про багатодітну родину, була написана у 1957 році, остання — у 2000.

На екрані висвічується малюнок

<https://infourok.ru/prezentaciya-po-vneklassnomu-chteniyu-klass-2771277.html>

Дитинство разом із братом, їх спільні ігри та допомога батькам, рання смерть батька — все це так чи інакше перенесла Анне-Катрін у свої твори. Недарма майже усі її книги — це історії родин, які перемагають життєві обставини. І це не так вже й важко, коли і батьки, і діти завжди приходять на допомогу одне одному... За особливі заслуги Анна-Катрін Вестлі у 1992 році була нагороджена орденом Святого Олафа.

На екрані висвічується кадр із фільму

<https://infourok.ru/prezentaciya-po-vneklassnomu-chteniyu-klass-2771277.html>

Бібліотекар. Анна-Катрін Вестлі пішла із життя у віці 88 років. Для своєї батьківщини «бабуся усієї Норвегії» значить те саме, що і Астрід Ліндрен для Швеції. І зараз діти усього світу мають можливість потрапити у добрий та затишний світ дитячого щастя, залишений нам у спадок письменницею, адже для цього потрібно лише одне — відкрити будь-яку її книгу.

УКРАЇНА ПОЕТИЧНА

Поетичне поле чудес
Для читачів-учнів 8-9 класів

Мета. Популяризація творчості українських поетів-ювілярів 2020 року.

Обладнання. Для гри слід виготовити барабан із стрілкою, яка обертається. Поле барабана ділиться на 8 секторів. На 4 секторах написано слово «Хід», на одному – значок «+» (плюс), на одному – цифра «2», а також по одному сектору з цифрою «0» і словом «банкрот». Як табло використовується дошка. На ній розміщуються літери, закриті паперовими листками.

Умови гри. Гра проводиться за правилами телевізійної гри «Поле чудес». Відбір гравців проводиться за попередньо запропонованим питанням. Перші дев'ять читачів, які надали правильні відповіді, отримують право брати участь в грі. Учасники формуються в трійки. Кожна з них повинна вгадати зашифроване слово — або одразу, або за літерами, набираючи при цьому бали (за кожну вгадану літеру 1 бал, за кожне слово — 5 балів). Якщо слово вгадується за літерами, гравець обертає барабан і дивиться, на який сектор вказує стрілка: сектор «Хід» дозволяє назвати одну літеру, сектор «2» — 2 літери, сектор «0» — хід передається іншому читачеві, сектор «банкрот» — усі бали згорають. У перервах відбувається гра із глядачами. Переможці трьох трійок виходять у фінал, а фіналіст має право зіграти в супергру: одразу відповісти на питання, користуючись правом або відкрити одразу 5 літер, або скористатися підказкою ведучого. У кінці усі учасники отримують призи.

Питання для відбору

Назвати авторів даних цитат (не менше трьох).

Мамо, вечір догоря,
Вигляда тебе рома,
Тільки ти ж, немов зоря,
Даленієш в небеса,
Даленієш, як за віями сльоза.

(Б. Олійник)

Ти знаєш, що ти — людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя — єдина.
Мука твоя — єдина.
Очі твої — одні.

(В. Симоненко)

Поезія — це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі.
(Л. Костенко)

Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
(В. Симоненко)

Посіяла людям літа свої, літечка житом,
Прибрала планету, послала стежкам споришу,
Навчила дітей, як на світі по совісті жити,
Зітхнула полегко — і тихо пішла за межу.
(Б. Олійник)

Очима ти сказав мені — люблю.
Душа складала свій важкий екзамен.
Мов тихий дзвін гірського кришталю,
Несказане лишилось несказаним.
(Л. Костенко)

На цвинтарі розстріляних ілюзій
Уже немає місця для могил.
(В. Симоненко)

Наша мати — сивая горлиця.
Все до її серденька горнеться:
(Б. Олійник)

Моя любове! Я перед тобою.
Бери мене в свої блаженні сни.
Лиш не зроби слухняною рабою,
не ошукай і крил не обітни.
(Л. Костенко)

Перша трійка. Поетична збірка Бориса Олійника, 2 слова, 12 літер.
(«Сива ластівка»)

Питання для глядачів. Назвати автора.

Україно! Ти для мене — диво,
І нехай пливе за роком рік,
Буду, мамо горда і вродлива,
З тебе дивуватися повік.

(В. Симоненко)

Друга трійка. Єдина прижиттєва поетична збірка Василя Симоненка,
3 слова, 9 літер. («Тиша і грім»)

Питання для глядачів. Назвати автора.

Я вибрала долю собі сама,
і що зі мною не станеться
у мене жодних претензій нема
до Долі — моєї обраниці.

(Л. Костенко)

Третя трійка. Поетична збірка Ліни Костенко, 1 слово, 13 літер.
(«Неповторність»)

Питання для глядачів. Назвати автора.

Коли забув ти рідну мову,
Яка б та мова не була,
Ти втратив корінь і основу,
Ти обчухрав себе дотла.

(Д. Білоус)

Фінал. Поетична збірка Дмитра Білоуса, 2 слова, 14 літер. («Чари
барвінкові»)

Питання для глядачів. Назвати автора.

Як парость виноградної лози,
Плекайте мову...

(М. Рильський)

Супергра. Поетична збірка Максима Рильського, 3 слова, 16 літер.
(«Троянди й виноград»).

Підказка ведучого: у назві є квіти і солодкі плоди.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Баррі Д. Пітер Пен : казк. повість / Д. Баррі ; пер. з англ. В. Панченко ; худож. І. Бодрова. — Київ : Рідна мова, 2019. — 220, [3] с. : іл. — (Невигадані історії про доброту).

Білоус Д. Диво калинове; Чари барвінкові : вірші / Білоус, Дмитро Григорович ; Худож. О.Кошель. — Київ : Веселка, 1994. — 208 с. : 1 портр.

Бредбері Р. Д. Найкращий із часів : повість та оповідання / Р. Д. Бредбері, Рей Дуглас ; Худож. В. Пінігін; пер. з англ. В. Митрофанов. — Київ : Молодь, 1987. — 263 с. : іл.

Вестлі А.-К. Восьмеро дітей, тато, мама і вантажівка : повісті / А.-К. Вестлі ; іл. Н. Кучеренко ; пер. з норвез. Н. Іваничук. — Київ : Махаон-Україна, 2007. — 182 с. : іл. — (Весела компанія).

Грімм В. Казки братів Грімм / Я. Грімм, В. Грімм ; обрані та проіл. Л. Цвергер ; пер. М. Криховецька. — Київ : Nebo BookLab Publishing, 2019. — 95 с. : іл.

Даррелл Д. Балакучий згорток : пригод. повість-казка / Д. Даррелл ; пер. з англ. Н. Трохим. — Київ : Зелений Пес, 2007. — 247 с. — (Для тих, хто не любить читати).

Даррелл Д. Птахи, звірі та родичі : друга частина трилогії «Моя родина та інші звірі» / Д. Даррелл ; пер. з англ. Ю. Красиленко ; іл. М. Рудської. — Тернопіль : Навч. кн.—Богдан, 2019. — 314, [4] с. : [2] окр. арк. іл.

Костенко Л. Триста поезій : вибране / Л. Костенко ; упоряд. О. Пахльовська, І. Малкович. — Вид. 12-е. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. — 415 с. : 1 портр. — (Українська Поетична Антологія).

Нестайко В. В Країні Сонячних Зайчиків : казк. повісті / В. Нестайко; худож. О. Воронкова. — Київ: Країна Мрій, 2011. — 288 с. : іл.

Нестайко В. Дивовижні пригоди в лісовій школі : Загадковий Яшка ; Сонячний зайчик і Сонячний вовк / В. Нестайко ; мал. В. Харченка. — Харків : Школа, 2011. — 127 с. : іл. — (Дитячий бестселер).

Нестайко В. Загадка старого клоуна : повість / В. Нестайко ; іл. Ю. Радіч-Демидьонук. — Київ : Країна Мрій, 2011. — 269 с. : іл. — (Найкращі твори Всеволода Нестайка).

Нестайко В. Таємниця Віті Зайчика ; Пригоди Грицька Половинки : повісті / В. Нестайко ; худож. К. Самойлов, Н. Ель Маулюд. — Харків : Белкар-кн., 2012. — 287 с. : іл. — (Скарбничка школяра).

Нестайко В. Тореадори з Васюківки : трилогія про пригоди двох друзів : нова авт. ред., з новими епізодами / В. Нестайко; худож. А. Василенко ; обкл. С. Підпригорина. — Вид. 17еє. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. — 542 с. : іл. — (Найкращий український дитячий роман).

Нестайко В. Чарівні окуляри : правдиво-фантаст. повість про надзвичайні пригоди київ. школярів / В. Нестайко; худож. А. Василенко. — Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2016. — 133, [2] с. : іл. — (Богданова шкільна наука).

Олійник Б. Вибране : поезії, поеми / Б. Олійник ; передм. М. Шевченка ; худож. Б. Прокопенко. — Київ: Етнос, 2009. — 638 с. : портр. — (Бібліотека Шевченківського комітету).

Рильський М. Вибрані твори. В 2 т. Т. 1 : Вірші. Поеми / М. Рильський вступ. ст. В. Панченко; комент., прим. В. Колесник та ін.; іл. М. Стратілат. — Київ : Укр. енциклопедія, 2005. — 604 с. : іл. — (Бібліотека української літератури. Енциклопедії: вершини письменства).

Симоненко В. Ти знаєш, що ти — людина : вибр. твори / В. Симоненко. — Київ : Знання, 2018. — 223 с. — (Класна література. 2018, № 10).

Сент-Екзюпері А. Маленький принц : повість / А. Сент-Екзюпері ; з мал. авт. ; з фр. пер. М. Марченко. — Київ : Видав. група КМ-БУКС, 2018. — 110, [1] с. : іл.

Сетон-Томпсон Е. Оповідання про тварин / Е. Сетон-Томпсон ; з англ. пер. А. Зозуля ; дизайнер обкл. Ю. Ясінська ; іл. авт. — Київ : Форс Україна : BookChef, 2018. — 125, [1] с. : іл.

Сюел А. Чорний красень / Сюел, Анна ; пер. з англ. А. Саган ; іл. Х. Рейнарович. — Львів : Свічадо, 2010. — 215 с. : іл.

**КОЖНА КНИГА — ЦЕ КРАЇНА Й ЧАС.
З МИНУЛОГО В МАЙБУТНЄ ЧАС**

Методичні поради до Всеукраїнського тижня
дитячого читання — 2020

Відповідальна за випуск Гордієнко А.І.
Матеріал підготувала Осадча Ю.В.
Літературний редактор Кійко Н.М.
Комп'ютерна верстка Кійко Н.М.
Підписано до друку 12.02.2019
Зам. № 5

Видавець та виготовлювач
НБУ для дітей
вул. Я. Корчака, 60, м. Київ, 03190
Тел/факс. 400-65-87, тел. 400-05-01, 400-70-91
<http://www.chl.kiev.ua>
mail: library@chl.kiev.ua

Видавець та виготовлювач НБУ для дітей, вул. Я. Корчака, 60, м. Київ, 03190

Тел./факс: 400-65-87, тел.: 400-05-01, 400-70-91

<http://www.chl.kiev.ua>, mail: library@chl.kiev.ua